

Minkälainen seurakunta Haagaan?

Helsingin hiippakunnan tuomiokapituli päätti määrätä 26.5.2004 hallintopäällikkö Erkki Huhdan laatimaan suunnitelman Helsingin seurakuntayhtymään kuuluvien suomenkielisten seurakuntien seurakuntarakenteen kehittämiseksi vuoden 2005 loppuun mennessä. Valmistuneessa kokonaisselvityksessä esitetään mm. eräiden seurakuntien yhdistämistä. Haaga koskettaa tässä mielessä suunnitelma yhdistää Munkkiniemen, Munkkivuoren, Huopalahden ja Hakavuoren seurakunnat yhdeksi suurseurakunnaksi. Kokonaissuunnitelmasta pyydettiin seurakunnilta lausuntoa 20.3.2006 mennessä. Ohessa julkaistaan lyhennelminä Huopalahden ja Hakavuoren seurakuntien kanta suunnitelmaan.

Huopalahden seurakunnan kanta

Selvityksessä esitetään ansiokkaita katsauksia erilaisiin kehitystrendeihin sekä kirkossa että muualla yhteiskunnassa. Nykyisen seurakuntarakenteen arvioinnin yhteydessä tuodaan esille tärkeitä tietoja taloudellisesta tilasta, työntekijäresurkseista ja toimitiloista.

Selvityksen keskeinen vakava ongelma on, että siinä esitettyjä asiatietoja ei analysoida objektiivisesti siten, että niiden perusteella voitaisiin tehdä pitkäjähtäviä johtopäätöksiä. Sen vuoksi johtopäätösten tekemistä ohjaa vahva esiyymmärrys. Se puolestaan näyttää rakentuvan ympäröivässä yhteiskunnassa esiintyvään suurten yksiköiden, erikoistumisen ja uusien teknisten sovellusten avulla saavutettavien etujen ylikorostukseen. Merkittävä heikkous koko prosessissa on myös työntekijöiden näkökantojen sivuuttaminen. Näistä selvityksen perusongelmista seuraa, että sen perusteella ei voi tehdä Helsingin seurakuntayhtymän seurakuntarakenteen kehittämistä koskevia päätöksiä.

Monia kysymyksiä, jotka olisi pitänyt selvittää, on jäänyt avoimeksi. Esitettyjen muutosten vaikutusta seurakuntien toimintaan ja sisäiseen rakenteeseen tulisi tutkia ammattitaitoisten tutkijoiden voimin. Olisi pätevästi selvitettävä, mitä vaikutusta seurakunnan jäsenmäärällä on seurakunnan toiminnan sisältöön ja luonteeseen. Seurakuntia yhdistettäessä niiden toimintakulttuuri väistämättä muuttuu. Tulisi etsiä enemmän vaihtoehtoisia muutoksen malleja ja vertailla niitä objektiivisesti.

Selvityksessä esitellään tulevaisuuden resurssit ja todetaan, että Helsingin seurakuntayhtymän talouden tasapainottaminen edellyttää toimintamenojen supistamista 10–15 % vuoteen 2012 mennessä. Ennen rakennetta koskevaa päätöksentekoa tulisi kuitenkin selvittää, mistä säästöt voidaan saada aikaan ja millä

tavalla. Pelkkä rakenteen muuttaminen ei sinänsä säästä vielä mitään.

Selvityksen liitteenä olevasta seurakuntaneuvoston arviointikyselyn raportista käy ilmi, että suuret ja pienet seurakunnat suhtautuvat useisiin kysymyksiin eri tavoin. Päälinja on, että pienet seurakunnat ovat nykyisiin olosuhteisiin tyytyväisiä, suuret tyytymättömiä.

Hallinnollisten ratkaisujen heijastusvaikutuksia seurakuntalaisten käyttäytymiseen on tutkittava, koska on olemassa riski että esitetyillä ratkaisuilla höllytetään sitoutumista seurakuntaan entisestään. Oma seurakunta ja tutuksi koettu kirkko ovat kulttuurisia tekijöitä, jotka tärkeällä tavalla luovat myönteistä kotipaikkatunnetta ja -identiteettiä. Pienessä seurakunnassa identifioidut seurakuntaan liittyy kotipaikka- ja kaupunginosatunnetti vielä vahvemmin kuin suuressa. Myös kaupunginosat ja niiden väestö poikkeavat toisistaan. Läntisten kaupunginosien pienissä seurakunnissa kirkkoon kuulumisprosentti on itäisiä suurseurakuntia olennaisesti korkeampi. Seurakunta on niissä toisella tavalla koko yhteisön kotiseurakunta. Olisi selvitettävä, mitä alueellinen seurakuntarakenteen todellisuudessa merkitsee tästä näkökulmasta. Samoin olisi selvitettävä, millainen vaikutus seurakuntakoolla on vallan hajautumiseen tai keskittymiseen seurakunnassa.

Selvitysmies on jakanut esityksensä toisaalta toiminnallisen, toisaalta alueellisen seurakuntarakenteen kehittämiseen.

Toiminnallista rakennetta koskeviin esityksiin on suurelta osin helppo yhtyä. Ne ovat kauniita päämääriä, joihin seurakunnissa toki jo nyt pyritään. Seurakunnan perustehtävä on ilmaista kirkkolaisa ja sen toteuttamiseksi esimerkiksi Huopalahden seurakunnassa on selvitysmiehen esittämät kehittämiskohteet entuudestaan otettu huomioon.

Alueellista rakennetta koskevien esitysten toteuttamiseen tehty selvitys ei sen sijaan anna perusteita. Esitysten toiminnallisia ja taloudellisia seurauksia ei ole riittävästi tutkittu. Vaarana on, että suuressa seurakunnassa taloudellinen ja hallinnollinen valta keskittyy todellisuudessa päätöksiä valmistelevalle virkamiehille ja suhteellisesti pienemmälle luottamushenkilöstölle ja etäännytty seurakuntalaisista. Huopalahden seurakunnan seurakuntaneuvoston mielestä päätösten tekeminen esitetyssä aikataulussa ilman lisäselvityksiä ei ole perusteltua.

Selvitysmies esitteli kaksi vaihtoehtoa Helsingin seurakuntien alueelliseksi rakenteeksi. Maltillisemmassa vaihtoehdossa Huopalahden ja Hakavuoren seurakunnista muodostettaisiin yksi seurakunta ja Munkkiniemen ja Munkkivuoren seurakunnista toinen. Tämän vaihtoehdon esittely on selvityksessä sivuutettu lähes kokonaan ja esitetty näiden neljän seurakunnan muodostaman suuryksikön perustamista. Jos rakennemuutoksiin on mentävä, Huopalahden ja Hakavuoren yhdistäminen tulisi asettaa jatkoselvitysten pohjaksi.

Edellä esitettyyn nojaten Huopalahden seurakunnan seurakuntaneuvosto toivoo että tuomiokapituli ei ryhtyisi toimiin tehdyn selvityksen esitysten pohjalta vaan esittäisi päteviin tutuksiin perustuvia tietoja erilaisten rakente- ja hallintomallien seurauksivaikutuksista seurakuntien toimintaan ja talouteen.

Hakavuoren seurakunnan kanta

Hakavuoren seurakunnan seurakuntaneuvosto päätti kokouksessaan 27.2. antaa seuraavan lausunnon selvitysmiehen raportista ja seurakuntarakenteen kehittämistä:

Raportti on mielenkiintoinen, ja se käy läpi laajalaaisesti kehitysuuntia sekä yhteiskunnassa että seurakunnissa. Seurakuntaneuvosto toteaa, ettei Tuomiokirkkoseurakunnan mahdollisia taloudellisia säästöjä ei ole perusteellisesti selvitetty.

Ongelmallisena Hakavuoren seurakuntaneuvosto kokee aikataulun kiireellisyyden ja sen, että seurakuntien työntekijöiden lausuntoja ei ole pyydetty. Työntekijät ovat ilmaisseet huolensa virkojen mahdollisesta vähentämisestä. Samoin huoli liittyy luonnollisen poistuman kautta mahdollisesti täyttämättä jätettävien virkojen tehtävien hoi-

tamiseen.

Raportti suosittaa mallia, jossa seurakuntien koko olisi noin 30.000 jäsentä. Mallin myötä saatavia taloudellisia säästöjä ei ole selkeästi kartoitettu. On selvää, että seurakuntarakennetta ja seurakuntien toimintaa on kehitettävä. Kehittykö toiminta yhdistämisten myötä, se on vaikeampaa arvioida.

Hakavuoren seurakunnan seurakuntaneuvosto kiinnittää huomiota luonnollisiin alueellisiin kokonaisuuksiin. Silloin tulisivat huomioituiksi niin historialliset, kulttuuriset kuin liikenteellisetkin näkökohdat. Seurakuntien rajat voisivat kulkea selkeästi suurten väylien varsia. Näin ollen seurakuntaneuvosto on päättänyt esittää oman mallinsa, haagalaisen seurakunnan, joka syntyisi liittämällä nykyiset Hakavuoren ja Huopalahden seurakunnat. Täten muodostuisi seurakunta-alue, joka on sekä selkeä että luonnollinen kokonaisuus ja jolla jo on seurakunta- ja alueidentiteetti. Uuden seurakunnan koko olisi n. 17.000 jäsentä. Seurakuntaneuvoston mielestä 20.000 jäsenen seurakuntaa on pidettävä ehdottomana maksimina.

Haagalaista seurakuntaa puoltavat:

- alueen yhteinen historia ja samanlainen kulttuuri
- alueen sisällä on hyvät liikenneyhteydet
- alueen yhteiset esim. terveys- ja vanhainhoitopalvelut
- alueen koulut
- alueen kaupunkisuunnittelu.

Koska Huopalahden ja Hakavuoren seurakuntien välillä on jo nyt työalojen yhteistyötä, yhteinen seurakunta voisi parantaa synergiaetuja. Esimerkiksi rippikoulu- ja nuorisotyössä voitaisiin keskittää voimia yhteiseen työhön, jolloin myös työntekijöiden erityisosaaminen voisi palvella seurakuntaa paremmin. Myös tulevaisuutta ajatellen yhtenäinen Haagan seurakunta toimisi parhaiten myös diakoniatyössä sekä esim. maahanmuuttajatyössä ja ystävyyssurakuntatyössä. Onhan molemmilla nykyisillä seurakunnilla vahvat siteet viroon.

Edellä esitetyn perusteella Hakavuoren seurakunnan seurakuntaneuvosto esittää, että Hakavuoren ja Huopalahden seurakunnat yhdistettäisiin siten, että seurakunnan rajoina olisivat kehä I – Porintie – Vihdintie – Hämeenlinnantie. Ns. Pohjan alue jäisi tämän alueen ulkopuolelle. Uusi seurakunta vastaisi alueellisesti lähes vanhaa Haagan kauppalaa ja luontevana nimenä olisi Haagan seurakunta.

Yhteinen Itämeremme

Purjeveneeseen vesillelaskua odottaa joka kevät yhtä malttamattomasti. Meren tuoksua ja kaunista saaristoa ei voita mikään. Puhdas ja uimakelpoinen Itämeri ei ole kuitenkaan itsestäänselvyys. Surullisen usein limainen, haiseva ja pahimmillaan myrkyllinen sinilevä pilaa koko meriympäristön. Sinilevän lisäksi merellä törmää mitä käsittämättömimpiin jätteisiin ja öljypäästöihin. Tällaiset hetket suorastaan vihastuttavat.

Useat asiantuntijat ovat jo pitkään varoitelleet, että suuri öljyonnettomuus on hyvin mahdollinen rannikollamme. Tallinnan edustalla tapahtunut öljyonnettomuus olisi aivan hyvin voinut tapahtua Helsingin merialueella. Varsinkin kun liikennöinti uusien öljysatamien myötä vain lisääntyy. Suuri öljyonnettomuus olisi Itämerelle ympäristökatastrofi, josta se ei välttämättä toipuisi koskaan.

Onnettomuuksien ennaltaehkäisyyn lisäksi Suomen öljyntorjuntavalmiutta on parannettava. Kiireellisintä on hankkia monitoimialus, joka kykenee suurtorjuntaan niin jääoloissa kuin matalissa vesissä.

Itämerta ja Suomenlahtea käytetään yhä törkeästi myös jätealana. Viime vuonna todistettavasti useat sadat laivat laskivat öljyä mereen. Todellisten päästöjen määrä on moninkertainen. Valvontaan tarvitaan edelleen tehokkaampia keinoja, mutta erityisesti asenteisiin tarvitaan muutosta.

Öljyvaaran lisäksi Itämeri on myös monin muun tavoin vaikeuksissa. Rehevöityminen on Suomenlahden ja yleensäkin Itämeren pahin ympäristöongelma. Vaikka Suomenlahden kuormitus on viime aikoina vähentynyt, on Itämeri edelleen maailman saastuneimpia merialueita.

On hälyttävää, että Itämeren rehevöitymistä aiheuttavat päästöt eivät ole vähentyneet Itämeren suojeleohjelman edellyttämällä tavalla. Rannikko-vesien tila on huonontunut erityisesti Suomenlahdella ja Saaristomerellä. Toimet vesien tilan heikentämisen estämiseksi eivät yksinkertaisesti ole olleet riittäviä.

Merien suojelussa tarvitaan samalla tavalla globaalia tarkastelua kuin ilmastomuutoksen estämisessä. Itämeri on laajentuneen Euroopan unionin sisämeri. Sen suojeleminen edellyttää voimakasta poliittista tahtoa ja kaikkien rannikkovaltioiden yhteistyötä. Itämeren suojeleminen on nostettava yhdeksi painopisteeksi Suomen EU-puheenjohtajuuskauden aikana. Koko EU ja erityisesti kaikki Itämeren rannikkovaltiot on saatava sitoutumaan Itämeren suojelemaan kaikissa toimissaan.

Meri, saaristo ja rannat arvokkaine luontokohteineen ovat meidän helsinkiläisten rikkaus ja rakkaus. Harvassa eurooppalaisessa pääkaupungissa voi aivan keskustan läheisyydessä nauttia näin monimuotoisesta luonnosta kuin meillä Helsingissä. Jotta voimme myös jatkossa viihtyä merellisen luonnon äärellä, on kaikkien yhteinen etu ja velvollisuus huolehtia Itämerestä.

Sari Sarkomaa
Kansanedustaja (kok)
Kaupunginvaltuutettu
www.sarisarkomaa.fi

Pikku-Huopalahden yhteisöteatteri esittää: Opintie 25

Teatterin uusi produktio on näytelmä oppimisen iloista ja suruista sekä vähän muustakin ja nimeltään "Opintie 25". Eriikka Jussilan laatiman käsikirjoituksen aineistona on toiminut yhdistyksen jäsenten omat lapsuuden kokemukset. Esitykset ovat Pikku-Huopalahden Nuorisotalolla (Tilkankatu 19 / Hilda Flodininkuja 6) alkaen klo 19 lauantaina 22.4., sunnuntaina 23.4. sekä keskiviikkoina 26.4., 3.5. ja 10.5. Viimeinen esitys on lauantaina 13.5. Näytelmää ei suositella alle 10-vuotiaille. Kahvitusta.

Liput ovella: aikuiset 8,-, lapset, eläkeläiset, opiskelijat ja työttömät 5,-. Varaukset puh. 050-5203447.